

AKTUÁLNÍ KOMENTÁŘ Předběžný odhad HDP v Q4 2009

Hrubý domácí produkt ve čtvrtém čtvrtletí 2009 klesl meziročně o 4,2 %, mezičtvrtletně se vrátil do červených čísel, když reálně klesl o 0,6 %. Za celý rok 2009 ekonomika ubrala 4,3 % ve srovnání s předchozím rokem.

Komentář

Předběžné údaje o vývoji HDP nepříznivě překvapily, trhy očekávaly udržení mezičtvrtletního růstu ve výši 0,8 % a nižší meziroční pokles o 2,8 %. Meziroční pokles o nižší 2,7 % očekávala ve své nové prognóze i ČNB. Předchozí mezičtvrtletní obrat ve druhém a třetím čtvrtletí se v tomto světle jeví jako velmi křehký. Podrobná struktura dat však publikována nebyla a bude zveřejněna až v březnu s finálními výsledky, které mohou ještě tento předběžný odhad výrazněji upravit.

Za negativním vývojem HDP z mezičtvrtletního pohledu stál především pokles daní z produktů zejména v důsledku vysoké srovnávací základny předchozího čtvrtletí. Hrubá přidaná hodnota naopak celkově vzrostla o 0,2 %, zde se především projevil pozitivní příspěvek průmyslu. Naopak dolů celkový výsledek táhl pokles obchodu, podnikatelských služeb a stavebnictví. Vzhledem k vývoji zahraničního obchodu je dále pravděpodobné, že zahraniční obchod představoval faktor, který pozitivně ovlivňoval výkonnost ekonomiky ve čtvrtém čtvrtletí.

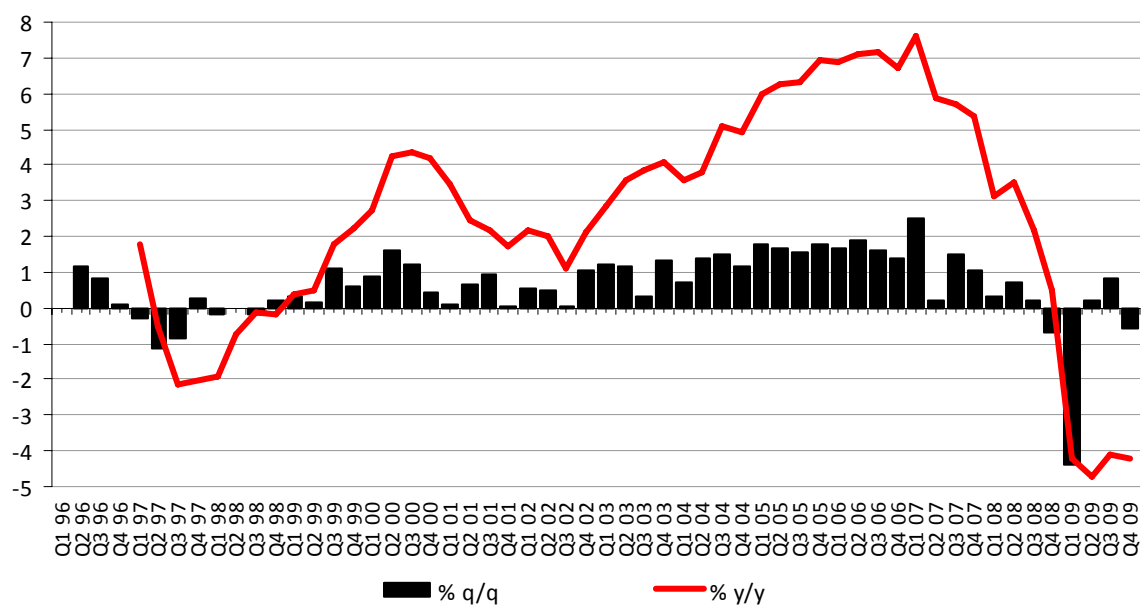
Společně s propadem HDP klesala i zaměstnanost v ekonomice tím, jak firmy omezují výrobu a v důsledku i pracovní sílu. Mezičtvrtletně se zaměstnanost v národním hospodářství nezměnila a ve srovnání se čtvrtým čtvrtletím předchozího roku klesla o 2,1 %.

Výhled

Data naznačují, že přestože je v makroekonomických výsledcích patrná určitá stabilizace, vyhráno ještě není. Slabá mezičtvrtletní růstová dynamika z předchozích čtvrtletí se vrátila do červených čísel, meziroční srovnání nedává příznivý obrázek ani přes slábnoucí srovnávací základnu předchozího roku. Stabilizace v roce 2010 bude poměrně křehká a závislá na zahraničním vývoji. Lze čekat určité ustálení ekonomické situace v dalším čtvrtletí s návratem meziročních růstových temp do kladných hodnot (pozitivní statistický vliv bude mít také snižující se srovnávací základna). V druhé polovině roku by mohlo dojít ještě k určitému zpomalení meziroční růstové dynamiky, která by tak sledovala dráhu asymetrického W. Nadále nelze čekat rychlý návrat k vysokým růstovým tempům z předchozích let a ekonomická dynamika se bude držet výrazně při zemi.

Nepříznivá situace na českém trhu práce vydrží i v tomto roce – vzhledem k opožděné reakci trhu práce na vývoj v reálné ekonomice nezaměstnanost v první půlce roku dále poroste a začne se stabilizovat případně klesat teprve v následujícím období. To společně s restriktivní fiskální politikou omezuje domácí poptávku a spotřebu domácností. Ani situace firem se dramaticky nezlepší, nízké ziskové marže a zpřísněné úvěrové podmínky neumožní významnější růst investic. Určitý stimul může přijít z obnovování firemních zásob, a to jak doma, tak za hranicemi, nicméně tento efekt bude spíše krátkodobý. Zahraniční obchod byl v roce 2009 výrazně tažen zahraničními šrotovacími premiemi a dalšími fiskálními stimuly, zůstává však otázkou, zda jej v roce 2010 bude již schopná vykompenzovat pomalu se obnovující zahraniční poptávka. Ta zůstává nejdůležitějším faktorem, který v příštím roce potáhne českou ekonomiku. **V roce 2010 očekáváme mírný růst HDP do 1,5 %.**

Růst HDP (% , stálé ceny předchozího roku, sezónně očištěno)

Zdroj: Český statistický úřad